

Kočky, stres a nemoci

MVDr. Martin Kolafa
veterinární ordinace a péče, Liberec

Úvod

Kočky jsou vývojově jako individualističtí tvorové velmi konzervativní. Kočky držené „indoor“, to je výlučně doma, ale i chované „outdoor“ mohou následkem adaptace na změny trpět kratším či dlouhodobějším stresem. Jako stresory mohou působit vnější faktory:

- 1. Omezení teritoria** – to je nevhodné umístění klidových zón, pohybových koridorů a únikových cest, také míst ke krmení, toaletě, úkrytu a odpočinku. Kočky nesnášejí cestování, stěhování a rušné aktivity (např. večírky, úklid).
- 2. Sociální vlivy** – nová kočka v domácnosti, pes na návštěvě, narození dítěte.

Adaptogenní mechanismy při stresu mohou být přetíženy a to může vést k poruchám neurohumorální regulace a případně k orgánovým i systémovým onemocněním. Projevy nemoci i stresu (mnohdy i současně probíhajících) mohou být podobné, proto je nutné posouzení situace veterinářem, který je dobrým internistou i etologem. Majitel pak může pozorovat dny i týdny trvající změny chování. Častým projevem je znečišťování mimo toalety (na jednu kočku má být minimálně jeden záchod), značkování močí po bytě, někdy nadměrné olizování – zejména břicha nebo mezinoží – nebo i přechod ke zvýšené agresivitě (např. kousání a škrabání – „lovení“ majitele), popř. se projevy změny do stavu apatie až nenápadnosti („neviditelná“ kočka – v typické poloze: tlapky pod tělem, uši přiložené dozadu a obtočení těla ocasem). Stres se může projevit i změnou hlasu (od afonie až po nadměrné mňoukání), zhoršenou kvalitou srsti nebo i poruchou příjmu potravy.

Ve všech případech stresu lze použít:

1. Specifické „obličejové“ F3 feromony koček, vylučované v oblasti nad očima, které kočky používají k teritoriálnímu označení, otíráním tváří o předměty – ve formě spreje nebo obojku.
 2. Mozkové nutriety (tryptofan jako prekurzor serotoninu) – jako doplněk potravy.
 3. Přírodní látky získávané z bílkovin: alfa-kasozepin (navozující pomalé alfa mozkové vlny) a z rostlin: šanta kočičí, kozlík lékařský, meduňka.
- Ideální je kombinace všech možností léčby stresem indukovaných poruch, v praxi však volíme kompromisní řešení.

Kazuistika č.1

Pacient kocour evropský, kastrováný, 7 let, chovaný indoor.

Anamnéza: Od věku kotěte léčen opakovaně pro nepravidelně se vyskytující gastrointestinální potíže, projevující se postprandiálním vomitem nestrávené potravy. Je stresován dalším kocourem v domácnosti, oddělit zvířata trvale nelze. Biochemické vyšetření v normě, hypertyreóza ani mega-oesophagus se neprokázaly.

Diagnóza: Vomitus na podkladě stresu

Terapie: Stres se podařilo jen málo zmírnit podáním alfa-kasozepinu (15mg/kg), proto po 2 týdnech byla podána pasta PetArmonyformula (Guna), což vedlo do 3 týdnů k vymizení stresového zvracení, trvajícího do té doby 7 let.

Kazuistika č.2

Kocour evropský, 12 let, kastrováný, indoor.

Anamnéza: Asi před 2 týdny nadměrná celotělová svědivost kůže s vypadáváním srsti, zejména u kořene ocasu a na hřbetě. Majitelé sami aplikovali na kůži antiparazitární spot-on přípravek, bez efektu. Jako hlavní příčina dermatitidy byla zjištěna rekonstrukce kuchyně před měsícem.

Diagnóza: Pyodermie, alopecie

Terapie: Antibiotika po dobu 3 týdnů, alfa-kasozepin a pasta PetArmonyformula (Guna). V prvním týdnu se zlepšil zánět kůže, pruritus poklesl o 50 %, v 2. týdnu obrůstá alopatrické ložisko.

Závěr: Pasta PetArmonyformula (Guna) může úspěšně řešit poruchy chování koček spojené se stresem a úzkostí. Majitelé vysoce hodnotí chutnost pasty a rychlost léčebného efektu.